

Echinaster sepositus

Asterina pancerii

J. C. Calvin

Sphaerechinus granularis

Ophidiaster ophidianus

J. C. Calvin

El noticiari del Banc de Dades de Biodiversitat

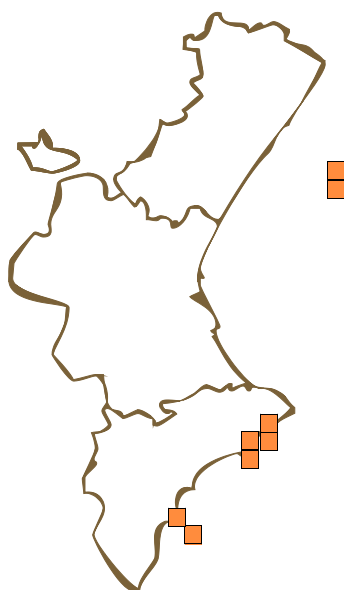
ELS EQUINODERMS MARINS

Els equinoderms de les nostres costes són un tipus d'animals exclusivament marins i de vida bentònica. La paraula equinoderm procedeix del grec *echinos* o *ekhino* (espines) i *derma* (pell), en referència a l'aspecte sovint espinós que tenen. Posseeixen simetria pentaradial secundària, un cas únic en el regne animal, i un sistema vascular aquífer característic.

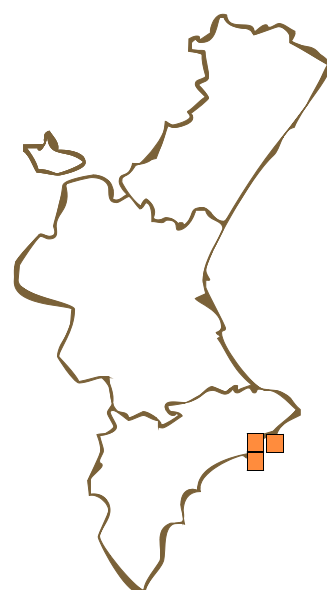
Dins dels equinoderms podem

trobar cinc tipus al litoral valencià: els crinoïdeus, les estrelles de mar, els ofiuroïdeus, les holotúries i els eriçons de mar.

En total a la Comunitat tenim inclosos en el Banc de dades de biodiversitat 48 espècies d'equinoderms alguns d'aquests amb interès culinari i tots de gran importància en els ecosistemes marins, a més de ser de gran interès per als practicants del submarinisme.

Distribució d'*Echinaster sepositus*

Distribució d'*Sphaerechinus granularis*

Taula 1: equinoderms presents al litoral de la Comunitat Valenciana.

Nom científic	Nom valencià	Estat legal
Clavellines (crinoïdeus)		
<i>Antedon mediterranea</i>		
<i>Leptometra phalangium</i>		
Estrelles de mar		
<i>Asterina pancerii</i>	Estrelleta	Conveni de Barcelona Annex II Conveni de Berna Annex II
<i>Ophidiaster ophidianus</i>	Estrella porprada	Conveni de Barcelona Annex II Conveni de Berna Annex II
<i>Anseropoda placenta</i>		
<i>Asterina gibbosa</i>		
<i>Astropecten aranciacus</i>		
<i>Astropecten bispinosus</i>		
<i>Astropecten irregularis</i>		
<i>Astropecten spinulosus</i>		
<i>Chaetaster longipes</i>		
<i>Coscinasterias tenuispina</i>		
<i>Echinaster sepositus</i>	Estrella espinosa roja	
<i>Hacelia attenuata</i>		
<i>Luidia ciliaris</i>		
<i>Marthasterias glacialis</i>	Estrella verda	
<i>Tethyaster subinermis</i>		
Estrelles de mar amb potes (ofiúrides)		
<i>Amphipholis squamata</i>		
<i>Amphiura chiajei</i>		
<i>Ophioderma longicauda</i>		
<i>Ophiopsila aranea</i>		
<i>Ophiothrix fragilis</i>		
<i>Ophiura albida</i>		
<i>Ophiura cf. grubei</i>		
<i>Ophiura ophiura</i>		
<i>Ophomyxa pentagona</i>		
Eriçons de mar		
<i>Centrostephanus longispinus</i>	Eriçó de punxes llargues	Conveni de Barcelona Annex II Conveni de Berna Annex II
<i>Arbacia lixula</i>	Eriçó jueu	
<i>Arbaciella elegans</i>		
<i>Brissus unicolor</i>		
<i>Cidaris cidaris</i>		
<i>Echinocardium cordatum</i>		
<i>Echinocyamus pusillus</i>		
<i>Echinus acutus</i>		
<i>Echinus melo</i>		
<i>Genocidaris maculata</i>		
<i>Paracentrotus lividus</i>	Boga marina	Conveni de Barcelona Annex III
<i>Psammechinus microtuberculatus</i>		
<i>Spatangus purpureus</i>		
<i>Sphaerechinus granularis</i>	Boga morada	
Cogombres de mar (holotúries)		
<i>Holothuria forskali</i>		
<i>Holothuria pollii</i>		
<i>Holothuria sanctori</i>		
<i>Holothuria sanctori</i>		
<i>Holothuria stellati</i>		
<i>Holothuria tubulosa</i>		
<i>Parastichopus regalis</i>		

Els **crinoïdeus** són els més primitius dels equinoderms actuals. Uns viuen fixats al fons per mitjà d'un peduncle (lliris de mar) i altres presenten la fase adulta de vida lliure (clavellines). Són els únics que es troben al mar Mediterrani i les dos úniques espècies del litoral valencià: *Antedon mediterranea* i *Leptometra phalangium*.

En el cas de les **estrelles de mar** tenen el cos aplanat format per un disc pentagonal amb cinc braços, al final dels quals poden tenir fins a 200 ocells fotoreceptors. A la Comunitat Valenciana se'n coneixen 16 espècies.

Els ofiuroïdeus o **estrelles de mar amb potes**, dels quals tenim 9 espècies, són molt paregudes a les estrelles de mar però els braços són molt fins i llargs (fins i tot ramificats) que mitjançant contraccions són els responsables del desplaçament de l'animal.

D'altra banda, els **eriçons de mar** àmpliament coneguts i també anomenats garotes. En coneixem 14 espècies al litoral valencià.

Finalment, l'última classe d'equinoderms amb representació al litoral valencià són les holotúries, vulgarment conegudes com a **cogombres de mar**, les quals presenten un cos redó i allargat. A la Comunitat se'n citen set espècies.